

ПСИХОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА, ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ УПРАВЛІННЯ.

Юркевич Г.Й, канд.психол.н.,доцент Чортківського навчально-наукового інституту підприємництва і бізнесу ТНЕУ, м.Чортків, Україна.

Професіоналізм діяльності відображає високу професійну кваліфікацію та компетентність, різноманітність ефективних професійних навичок і умінь, володіння сучасними алгоритмами і способами вирішення різноманітних завдань, що дозволяє здійснювати діяльність з високою і стабільною продуктивністю.

Професіоналізм управління – це ціннісне відношення індивіда до управлінської діяльності, мотиваційна готовність здійснювати даний вид діяльності в умовах соціуму. Таким чином, професійне становлення особистості керівника, динаміка її психічних процесів, властивостей та якостей, розвиток професійних відносин і виконання професійних ролей невід’ємні від суспільних умов, обставин і подій. Але суспільна обумовленість передбачає індивідуалізований характер і спосіб участі особистості в управлінні, актуалізує суб’єктність статусу керівника у ході здійснення ним управлінських функцій. Мовиться про зустрічну активність індивіда (групи), міра якої визначається як місцем особистості (групи) в тому чи іншому середовищі, так і її типологічною своєрідністю, яка дозволяє прослідкувати, чому активність одних керівників спрямована на успішну реалізацію намічених цілей, на бажання осмислити, усвідомити й спланувати подальшу роботу, а в інших – ступінь готовності сприймати реальну дійсність нульовий. [2]

Цілком очевидним у наш час є висновок про те, що сучасне управління послідовно розгортається у бік психологізації, а пошук шляхів активізації людського чиннику всередині організації та врахування психологічних і соціально-психологічних особливостей персоналу є однією з важливих умов підвищення ефективності управлінської діяльності.

Передумови для побудови такої наукової концепції містяться у з’ясуванні психологічних чинників ефективності управлінської діяльності, серед яких важливе місце займає психологічна культура управління.

У сучасних дослідженнях психологічна культура представлена як: – частина культури, що сприяє адекватній взаємодії з навколишнім світом (К.А. Абульханова-Славська, А.Г. Асмолов, І.А. Зімня, І.В. Дубровіна, О.І. Мотков); – самостійний психологічний феномен, що дозволяє людині будувати стосунки зі світом в широкому сенсі слова, самим собою та іншими (Л.С. Колмогорова, Н.Ю. Певзнер, В.В. Семікін); – особистісне утворення, що піддається постійним змінам ззовні, відображає індивідуальність його носія (М.М. Бахті)

Психологічна культура - це складова базової культури особистості як системної характеристики людини, яка дозволяє їй ефективно самовизначитися і самореалізуватися в житті, а також сприяє успішній соціальній адаптації і саморозвитку. Цей комплекс розвинутих спеціальних потреб, здібностей і вмінь

людини проявляється в самоорганізації і саморегуляції будь-якої життєдіяльності особистості, різноманітних видах її базових прагнень і тенденцій, в ставленні до себе, до світу в цілому.[1]

Все сказане в повній мірі стосується і особистості керівника. Він, відповідно до свого інтелектуального потенціалу, природних задатків і таланту, соціального статусу повинен розкрити себе, реалізувати і стати професіоналом своєї справи. Система професійного навчання і має бути спрямована на усвідомлення керівником своєї соціальної ролі, професійної кар'єри, становлення професійного "Я".

Професійний шлях керівника в системі управління в значній мірі визначається його вмінням бачити свою життєву перспективу, яка є інтегральною, багатомірною категорією. Вона передбачає безліч автономних стратегій, тенденцій, можливостей розвитку особистості, є "доказом" необхідності певного життєвого шляху. Життєва перспектива – це не щось абсолютне, ідеальне, недосяжне, це реальна можливість особистості стати краще, зробити своє життя вагомим, більш повноцінним; вона є специфічною формою відтворення потреб людини. Об'єктивний зміст життєвої перспективи міститься в психологічній культурі, а саме в осмисленості людського буття. В даному випадку вона ототожнюється з уявою керівника про управлінську кар'єру й виконує функцію подальшого вдосконалення його реальної практичної діяльності. Життєва перспектива конкретного суб'єкта управління залежить від загальних орієнтирів, смислів. Разом з тим, важливі етапи людського розвитку неможливо зрозуміти без урахування власних зусиль керівника та його взаємодії з іншими людьми в організації.

Література

1. Колмогорова Л.С. Диагностика психологической культуры школьников: Практик. пособие для шк. психологов. - 2002.
2. Орбан-Лембрик Л.Є. Психологія управління: посібник. - К.: Академвидав, 2003. – С. 53-103.
3. Цимбалюк І.М. Психологія управління. – К.: Професіонал, 2008. – 623 с.